

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore

I kvartal 2020. godine^(p)

Saopštenjem su predstavljeni preliminarni rezultati obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2020. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2020. godine iznosio je 913,1 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 886 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u I kvartalu 2020. godine iznosila je 2,7%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	I kvartal 2020 (p)
BDP u tekućim cijenama, <i>mil. EUR</i>	913,1
BDP u stalnim cijenama, <i>mil. EUR</i>	909,5
Stopa nominalnog rasta, %	3,1
Stopa realnog rasta, %	2,7

Grafik 1. Realne stope rasta za IQ 2020, u %

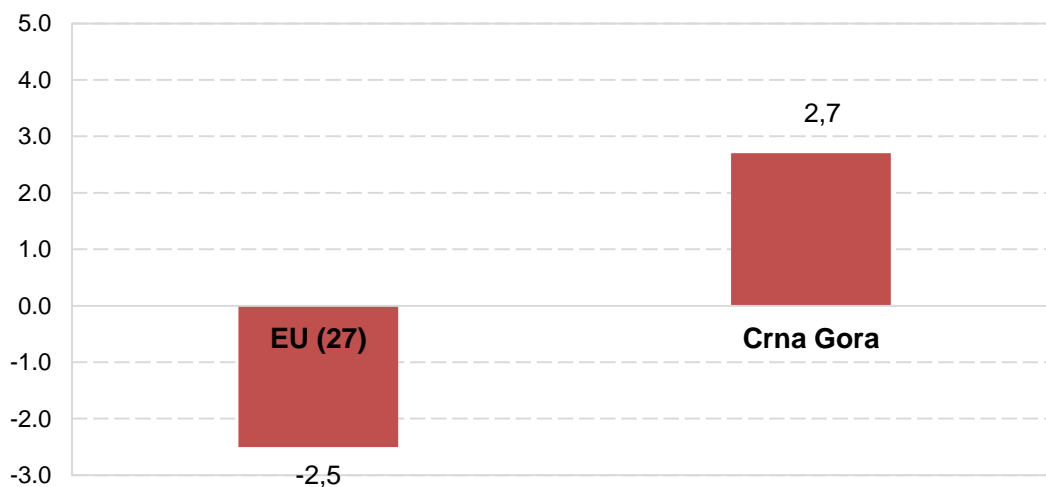

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2019 (p)	IQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	947 183	1 006 171
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	774 777	807 504
1.2	1.2 Potrošnja države	172 406	198 666
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	281 528	284 847
3	3 Promjene u zalihama	40 715	8 529
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-383 396	-386 423
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	275 863	273 397
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	659 260	659 820
5 = (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	886 029	913 123

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2019 (p)	IQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	106,9	110,2
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	87,4	88,4
1.2	1.2 Potrošnja države	19,5	21,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	31,8	31,2
3	3 Promjene u zalihama	4,6	0,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-43,3	-42,3
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	31,1	29,9
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	74,4	72,3
5 = (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

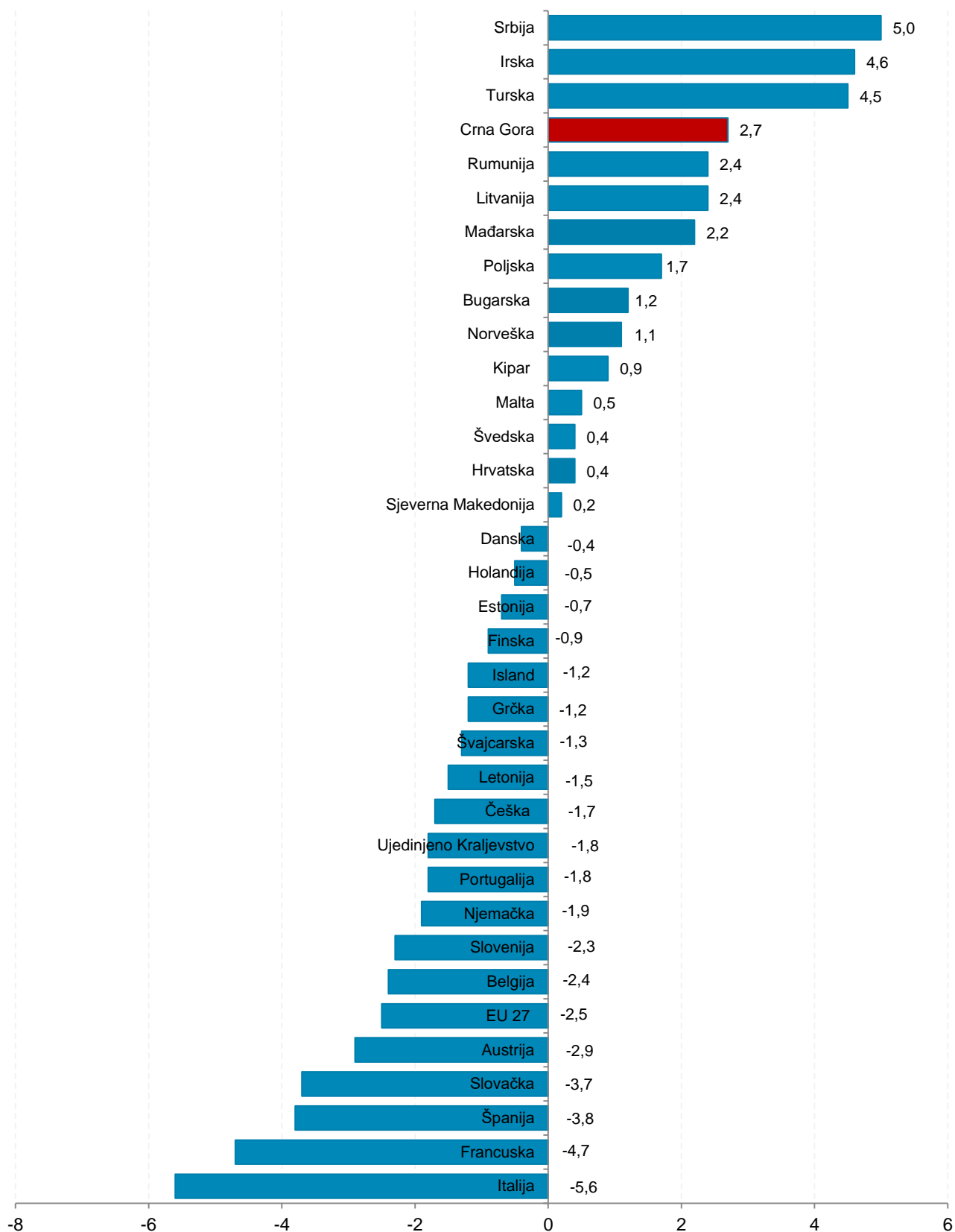
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2019 (p)	IQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	949 615	976 971
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	779 403	804 438
1.2	1.2 Potrošnja države	170 212	172 533
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	277 904	287 783
3	3 Promjene u zalihama	26 677	29 719
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-380 329	-384 937
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	272 783	274 165
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	653 112	659 103
5 = (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	873 866	909 536

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2019 (p)	IQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	108,7	107,4
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	89,2	88,4
1.2	1.2 Potrošnja države	19,5	19,0
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	31,8	31,6
3	3 Promjene u zalihama	3,1	3,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-43,5	-42,3
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	31,2	30,1
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	74,7	72,5
5 = (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ 2020

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12 i 47/19) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

contact@monstat.org
